

Justitiedepartementet

Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt

Inges per e-post till:

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L1@regeringskansliet.se

Remissvar: Digitala Bolags- och föreningsstämmor

Sveriges Aktiesparares Riksförbund, Aktiespararna, har erbjudits möjlighet att lämna remiss på förslaget och avger härmed följande yttrande, vilket begränsat till den del av förslaget som rör bolagsstämmor.

Aktiespararna vill inledningsvis understryka att hybridstämmor, där det finns möjlighet att delta såväl digitalt som i en stämmosal, är den lösning som Aktiespararna främst förordar och som borde vara utgångspunkten för bolagen framgent. Aktiespararna upplever dock att kunskapen om hybridstämmor är dålig, där många till exempel inte vet att hybridstämmor är möjligt inom ramen för nu gällande lagstiftning. En orsak till detta är troligen att det enbart framgår av förarbetena och inte direkt av lagstiftningen. Aktiespararna önskar därför att lagstiftningen förtydligas genom att hybridstämmor läggs till i 7 kap. §15 första stycket Aktiebolagslagen.

Avseende Promemorians huvudförslag att införa möjlighet till helt digitala stämmor är Aktiespararna i grunden positiva till att nyttja den snabba teknikutvecklingen för att underlätta för fler att delta i bolagsstämmorna. Vårt huvudalternativ är, som framgår ovan, hybridstämmor.

Med möjligheten att genomföra helt digitala stämmor kommer dock risker som måste hanteras för att inte aktieägarnas rättigheter och minoritetsskyddet ska riskera att urholkas. I denna del anser Aktiespararna att förslaget inte når ända fram varför ett tillstyrkande av det nu liggande förslaget inte är möjligt.

Risken att en dåligt genomförd bolagsstämma kränker aktieägarnas rättigheter ökar vid en helt digital stämma. I ett värsta scenario riskerar en digital stämma att framstå som en förtäckt poststämma, vilket inte vore acceptabelt. För Aktiespararna krävs det därför att en tillräckligt hög nivå på det tekniska genomförandet säkerställs. Utgångspunkten för en digital stämma måste vara att den fungerar så bra att den enda upplevda skillnaden för en deltagande aktieägare är att denne får koka sitt kaffe själv.

Aktiespararna förstår strävan att vara teknikneutral och svårigheten att i lagstiftningen ställa specifika krav på teknik som snabbt riskerar att vara obsolet. Dessa svårigheter får dock inte gå ut över aktieägarna.

För att undvika att i lag uppställa teknikkraV som snabbt riskerar att vara otidsenliga föreslår Aktiespararna istället att ett auktorisationsförfarande införs för system och kombinationer av system som ska få användas vid digitala stämmor i publika bolag. Ansvarig för auktorisationen skulle kunna vara Bolagsverket, Kollegiet för Svensk Bolagsstyrning eller annat partsammansatt organ.

Aktiespararna anser därtill att det ska finnas en möjlighet att, om stämman beslutar det eller om en minoritet uppgående till minst 10% av de närvarande aktierna kräver det, ska en eller flera frågor på dagordningen anstå till en fortsatt bolagsstämma. Denna fortsatta stämma får inte hållas digitalt utan endast fysiskt eller som hybrid.

Gällande förslaget om att tillåta digitala stämmor vid extraordinära omständigheter har Aktiespararna inget att invända.

Stockholm den 24 april 2023

Per Westerberg,
Ordförande Aktiespararna

Joacim Olsson,
Vd Aktiespararna